

E-BOOK

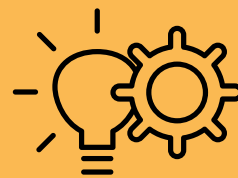

8 KROKŮ

1. KONTROLA PS ROZVAHOVÝCH ÚČTŮ

bilanční kontinuita - počáteční rozvaha se shoduje s konečnou rozvahou předcházejícího roku

V první řadě je důležité zkontrolovat, jestli byly správně navedeny počáteční stavy účtů z předchozího účetního období tak, aby byla dodržena podmínka bilanční kontinuity.

Bilanční kontinuita znamená, že konečné a počáteční stavy rozvahových účtů na sebe musí mezi jednotlivými účetními obdobími navazovat.

2. INVENTARIZACE

k rozvahovému dni je potřeba provést inventarizaci např. dlouhodobého majetku, zásob, pohledávek a závazků

Fyzickou inventuru použijeme tam, kde je možné majetek vizuálně ověřit. Tedy například ceniny, zboží, hmotný majetek, materiál atd.

Inventarizace se provádí k rozvahovému dni. Může být zahájena nejdříve čtyři měsíce před rozvahovým dnem a dokončena nejpozději dva měsíce po rozvahovém dni.

Vyhotovuje se inventurní soupis, který musí obsahovat náležitosti podle § 30 odst. 7 zákona o účetnictví.

Provedení inventarizace se musí prokázat následujících pět let po jejím provedení.

Dokladovou inventuru využijeme u majetku, u kterého nelze zjistit stav vizuálně, např. pohledávky, daňová přiznání, výplatní listiny apod.

Manko (schodek) vznikne, pokud je skutečný stav nižší, než účetní.

Přebytek vznikne, pokud je skutečný stav vyšší, než účetní.

3. KONTROLA ÚČTŮ PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ

porovnání účetního a fyzického stavu hotovosti, účetního zůstatku na BÚ se stavem na bankovním výpisu

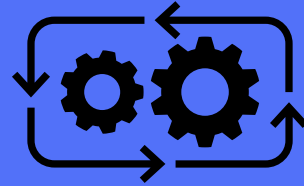
Pokladní zůstatky se kontrolují provedením fyzické inventury, kdy následně dojde k porovnání účetního a fyzického stavu hotovosti.

Stav bankovního účtu porovnáme se stavem na bankovním výpisu. V případě, že účetní jednotka eviduje zůstatky na bankovních účtech nebo v pokladně v jiné než české měně, je potřeba tyto zůstatky přecenit aktuálním kurzem a zaúčtovat vzniklý kurzový rozdíl.

Účty peněžních prostředků nesmí vykazovat záporné hodnoty. Pokud je záporný účet pokladny, je třeba zjistit příčinu a tuto hodnotu případně dorovnat. Pokud je záporný účet peněžních prostředků na bankovních účtech, je potřeba jej přeúčtovat do závazků na účet krátkodobých/dlouhodobých úvěrů.

4. REZERVY

naplnění zásady
opatrnosti tvorbou rezerv,
rozlišení na rezervy účetní
a daňové

Rezervy představují v rozvaze účetní jednotky cizí zdroj krytí. Tvoří se ke krytí budoucích rizik a ztrát. Tvoří se a rozpouští v souladu s českými účetními předpisy a vnitropodnikovou směrnicí.

Typické rezervy z účetního hlediska jsou například:

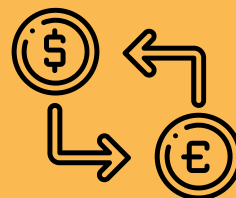
- rezervy na reklamace,
- rezervy na pozáruční opravy,
- rezervy na nevyčerpanou dovolenou,
- rezervy na daň z příjmů.

Rezervy mohou být, po splnění zákonných podmínek, daňově uznatelným nákladem. Tyto podmínky definuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

ZDP přitom odkazuje na zvláštní právní předpis, kterým je zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZoR). Dle ZoR se za daňově uznatelné rezervy považují bankovní rezervy, rezervy v pojišťovnictví, rezerva na opravy hmotného majetku, rezerva na pěstební činnost, rezerva na nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů a ostatní rezervy dle ZoR. Mezi tyto ostatní rezervy patří rezerva na odbahnění rybníka, kterým se rozumí odstraňování nánosů ze dna rybníka způsobených erozí okolních pozemků. Rovněž mezi tyto ostatní rezervy patří rezerva finančních prostředků na sanaci pozemků dotčených těžbou, rezerva na vypořádání důlních škod, rezerva na zajištění rekultivace a následné péče o skládku podle zákona upravujícího odpady.

5. KURZOVÉ ROZDÍLY

ke konci rozvahového období používáme k přepočtu výhradně aktuální (denní) kurz vyhlášený ČNB pro tento den

Zákon o účetnictví obecně ukládá účetním jednotkám povinnost vést účetnictví v peněžních jednotkách české měny a v případě pohledávek a závazků, pokud jsou vyjádřeny v cizí měně, jsou účetní jednotky povinny použít současně i cizí měnu. Související kurzové riziko se v účetnictví zobrazuje účtováním kurzových rozdílů zpravidla do nákladů/výnosů.

Účetní jednotka má možnost si pro účetní období zvolit jednu z následujících variant pro přepočet kurzovních rozdílů:

- **pevný kurz** - je platný po určité období, o kterém rozhoduje účetní jednotka vnitřním předpisem na základě kurzu,
- **aktuální (denní) kurz** - použije se kurz vyhlášený ke dni uskutečnění účetního případu nebo kurz vyhlášený k předcházejícímu dni.

Ke konci rozvahového období používáme k přepočtu výhradně aktuální (denní) kurz ČNB platný pro tento den (nejčastěji 31. 12.).

V rámci účetní závěrky bychom měli kurzové přecenění zkontrolovat, nesmí vést k neopodstatněnému nadhodnocení obrátů nákladových a výnosových účtů. V případě, že účetní jednotka přeceňuje na měsíční bázi bez stornování předchozího přecenění, tím nadhodnocuje obraty.

6. ČASOVÉ ROZLIŠENÍ, DOHADNÉ ÚČTY

účty časového rozlišení jsou nástrojem pro zajištění akruálního principu

Účty časového rozlišení jsou nástrojem pro zajištění akruálního principu, tedy jednoho ze základních účetních pravidel zákona o účetnictví. Pro správně vedené účetnictví je nutné zajistit, aby byly náklady a výnosy účtovány do období, s nímž časově a věcně souvisejí. K tomu slouží speciální rozvahové účty. Všechny tyto účty jsou součástí účtové skupiny 38 - přechodné účty aktiv a pasiv.

Nepoužití časového rozlišení může způsobit řadu chyb. Náklad nebo výnos není zohledněn v účetním období, do kterého věcně a časově patří, nebo naopak náklad či výnos zůstává v období, do nějž věcně ani časově nepatří. Chybný postup vede ke stanovení chybného základu daně pro výpočet daně z příjmů.

Časové rozlišení odstraňuje nesoulad mezi obdobími, v němž dojde k pohybu peněz a účtováním o výnosu či nákladu.

Časové rozlišení není nutné provádět u nevýznamných částek a pravidelně se opakujících výdajů či příjmů.

Časové rozlišení v užším pojetí je postaveno na znalosti částky, účelu a období, do nějž má být položka věcně a časově zahrnuta.

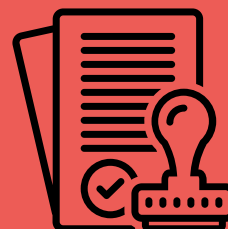
Dohadné účty jsou časovým rozlišením v širším pojetí zejména z důvodu absence některých konkrétních informací, nejčastěji přesné částky účetního případu.

Za příklady nákladových a výnosových položek, které mohou být předmětem účtování dohadných položek lze uvést účtování o:

- nevyfakturovaných dodávkách,
- pohledávkách za pojišťovnou při vzniklém nároku na plnění,
- závazcích z titulu odpovědnosti za škodu,
- nevyúčtovaných energiích a spotřebách vody či plynu,
- odhadovaných provizích,
- odhadovaných úrocích.

7. OPRAVNÉ POLOŽKY

jsou nástrojem k naplnění zásady opatrnosti, slouží k vyjádření přechodného snížení hodnoty majetku, pohledávek

Opravné položky představují dočasné (přechodné) snížení hodnoty aktiv a jsou tvořeny na vrub nákladů. Jsou jak účetní, tak zákonné (daňové). Těmi daňovými jsou opravné položky tvořené dle zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách, snižují základ daně z příjmů. Účetní opravné položky tvoříme proto, aby účetnictví podávalo věrný a poctivý obraz skutečnosti.

Pokud je hodnota snížena trvale (nikoli dočasně), netvoříme opravnou položku, ale provedeme odpis.

Opravné položky můžeme tvořit jak v průběhu roku, tak k rozvahovému dni. Tvoří se k dlouhodobému majetku, zásobám nebo k pohledávkám.

8. DOKUMENTY A PODKLADY K ZÁVĚRCE

základní účetní výkazy jsou
rozvaha, výkaz zisků a ztrát a
příloha k účetní závěrce

Povinnost sestavovat účetní závěrku stanovuje zákon o účetnictví. Obecně je účetní závěrka definovaná jako nedílný celek, který tvoří základní účetní výkazy, a to:

- **rozvaha** (podává přehled o finanční pozici podniku, především o jeho majetku a zdrojích krytí),
- **výkaz zisku a ztráty** (podává přehled o finanční výkonnosti podniku, především tedy o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření),
- **příloha k účetní závěrce** (jejím cílem je doplnit a vysvětlit informace obsažené ve výše uvedených výkazech).

Dále může být součástí také přehled o peněžních tocích (cash flow), který podává informace o pohybu peněžních prostředků, a přehled o změnách vlastního kapitálu, který vypovídá o případných změnách vlastního kapitálu společnosti za určité období.

Všechny účetní jednotky mají povinnost sestavovat rozvahu, výkaz zisku a ztrát a přílohu k účetní závěrce. Další účetní výkazy sestavují jen některé účetní jednotky dle pravidel uvedených v zákoně o účetnictví.